

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
bármely kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben:
Félévre 10 korona.
Egy óra 1 korona 80 fill.
Vidéken:
Félévre 14 korona.
Egy óra 2 korona 40 fill.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Alapította: Dr. KISS PÁL

Kiadótulajdonosok: KOVACS ÉS HALÁSZ

Karácsony.

Irtta: Justh Jánosné.

Béke ünnepe a karácsony. Milyen fenségesen szép, nemes emberi gondolat ez! A karácsonyi örökzöld fenyő symboluma a béke ünnepének. És lám — az örökzöld fenyő is hervadt. Háborút viselünk, olyan arányu háborút, amelyre nem emlékeznek a történelem, mi, — a huszadik század civilizált kultúrnépei.

És — milyen satyra — kinyújtott békejobunkat az az ország ragadja meg legelőször, melyet a „művelt nyugat” a legcivilizáltabbnak akart elismerni.

Oroszország hómezőin éledt fel a béke fája, melynek vér öntözte gyökerét. Uzsorát követelt embertársaink véréből, de feléledt! Mondhatjuk: talán mégis béke ünnepe a karácsony! Emberiség tegyen minket emberekké! Ma, a béke ünnepén, karácsony estéjén feledjük el egy jobb jövő reményében a háboru keserűségeit. Békülünk meg emberi sorunkkal. Reméljük és higyük, nem lesz többé soha, de soha ilyen kegyetlen szerencsejártékunk a sorssal.

És ha szívünkben béke lesz, nem hiányozhatik oman a szeretet, a legszebb, legszentebb érzés.

Szeretet nélkül rideg a legdusabb otthon, de a szeretet aranyozza be a nyomoruság és nélkülözések legkeservesebb tanyáját. Csak a szeretet az igazi boldogság, a családi boldogság alapja.

De hányan és hányan maradtak itt árván és családtalannál? A háboru kegyetlen kéréletlensége hány tűzhelyet dalt fel örökre? Hány gyermek szőlítja hiába keserű szóval szüleit? hány özvegy asszony örökre ott veszett férjét? agg szülő szívéből szakadt gyermekét, életfentartóját?

Ugye, milyen sokan hagyták el azokat örökre, akiket szerettek? És most nincs, nincs, aki szeresse őket. Gondoljuk meg jól, rettenetes szavak ezek: nincs többé!

Nos, adjunk mi mindnyájan szeretetet, mindnyájan legyünk egy családdá, ne érezzék a háboru árvái és nyomorultjai, hogy nincs többé az, aki szerette őket, pótoljuk a pótolhatatlant. És ha az emberi szeretet fogja diktálni tetteinket, bizony nem lesz siró hadiárva, összetört koldus özvegyasszony, nyomorgó, éhenhaló agg szülő és lelki bánattól meghasonlott szerencsétlen a mi sokat szenvedett hazánkban, a mi szent Magyarországnkban.

A karácsonyi béke szent boldogsága legyen tartós a mi szívünkben!

A béketárgyalások első napja.

Első feladat: a háboru által ütött sebek orvoslása.

Breszt-Litovszk, december 24.

A béketárgyalásokat ünnepélyes üléssel nyitották meg, amelyen a német, osztrák, magyar, bolgár, török és orosz kiküldöttek vettek részt, köztük Kühlmann államtitkár és Czernin gróf külügyminiszter. Lipót bajor herceg minál keleti főparancsnok üdvözölte a megjelenteket és sikeres munkát kívánt és felhívta Ibrahim Hakki pasát, hogy foglalja el a korélnöki széket. Hakki pasa üdvözölte a megjelenteket és indítványozta, hogy Kühlmann államtitkár elnököljön, amihez hozzájárultak.

Ezután Kühlmann beszéddel üdvözölte a megjelenteket és többek között azt mondta: Lehet szó természetesen arról, hogy a legkisebb részletekbe menő békeművet teremtsenek a most megkezdődött tárgyalásokon. A szöveg szeme előtt lebeg megállapítást azokat a legfontosabb alapelveket és feltételeket, amelyek mellett a béke és a barátságos szomszédi viszony főleg kulturális és gazdaság terén mielőbb ismét megindulhat és a tanácskozás azokról az eszközökről, amelyekkel a háboru által ütött sebeket orvosolni lehetne.

Ezután a tanácskozás rendjét állapították meg. Használható a német, bolgár, orosz, török és francia nyelv, a rangkérdéseket a képviselt államok alfabetikus sorrendje szerint oldják meg. Az első orosz képviselő hosszabb beszédben ismertette a békeprogramot, amely lényegében fedi a munkás- és katonatanács és az orosz parasztszövetség programját. A négyes szövetség hatalmai kijelentették készségüket, hogy az orosz fejtetések vizsgálatába becsatlakozzanak és a vizsgálat eredménye lesz a legközelebbi ülés tárgya.

Válasz az orosz békejavaslatokra.

Budapest, december 24.

Magyar távirati iroda jelenti: Breszt-Litovszkban megkezdődtek a béketárgyalások. A mai napot a négy szövetséges hatalom delegátusai arra használták fel, hogy az orosz javaslatokra adandó választ tárgyalják. A tárgyalások folyamán a válasz alapelveit egységesen megállapították. Ezeknek formulázása holnap délelőtt lesz.

Konrád újabb Brenta-menti győzelme.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, december 24.

Keleti hadszíntér:

Fegyverszünet.

Olasz harcfront:

A Brentától nyugatra Konrád báró tábornagy hadserepjének csapatai az ellenség igen heves ellentállása ellenére elfoglalta Col del Rosso és a Monte di Val Bellat. Eddig több mint 6000 foglyot ejtettünk, köztük egy ezredet és több vezérkari tisztet szállítottunk be.

Németország új békeajánlata.

Genf, december 24.

Párisi lapok Németország részéről készülő közeli új békeajánlatról tudnak. Híre jár, hogy a békeajánlatban Németország fel fogja ajánlani Belgium kiűrését. De Elzász-Lotaringiáról semmi módon nem hajlandó lemondani.

Karácsonyfa-ünnepélyek.

Hadiárva és sebesültek öröme.

Ma este minden családi otthonba beköltözött a szeretet melegsége. De a kórházakban, szeretetkórházban, szegényménházban is bensőségteljes karácsonyfa-ünnepet tartottak.

A szeretetkórházban vasárnap délután volt nagyszámu közönség jelenlétében az ünnepély, melyen az intézet tanulóinak énekén, szavatain kívül szép beszédet mondott Bezdán József makói plébános. A kis hadiárva és sebesültek szavaira Szilágyi

Bélané igazgató mondott szeretettől meleg, buzdító szavakat.

Ma délután a Vöröskereszt kórházban Návay Aranka tevékenységét és páratlan jólelkiségét magasztaló, emelkedett beszéddel Bezdán József plébános nyitotta meg az ünnepélyt. Horváth Ilonka szavalt és szeretetkórházi lányok mondtak kedves, bájos verseket.

Hasonló ünnepélyek folytak le a kórházban és a szegényménházban.

Justh Gyula szobra.

Ma, amikor az egész országnak a demokratikus haladásért küzdő, lelkes polgársága a választójog betervezésének napját ünnepli, amikor az országnak eddig jogfosztott munkásnépe, közte a makói mezőgazdasági munkásoknak az alkotmányos jogok gyakorlásából kizárt százai választójogát biztosító javaslat a magyar képviselőház asztalán fekszik: mély fájdalommal és kegyeletteljesen gondolunk a választójognak egész életén át rendíthetetlen harcosára, Justh Gyulára.

Abban a választójogban, amelyet a király és kormánya a nép újabb millióinak adni akar, hogy életéről, haláláról, vagyonáról, jogairól döntő tanácskozásokban igazi akaratát képviseltesse, abban a választójogban Justh Gyula életének legmagasabb eszméjét látjuk testté válni.

Az ő ajkáról hallottuk annyiszor a harsogó szót: jogot a népnek! Az ő eszméért küzdött a politika porondján soha nem lankadó erővel, vezetése alatt az ő népe: Makó népe!

Mikor Justh Gyula élete munkája tető alá kerül, mikor a magyar nép óhajtott országának, a virágzó, demokratikus Magyarország gondolatának megtestesülését ünnepli az egész ország: a makói néphez, a mi olvasóink táborához fordulunk és arra hívjuk fel, hogy Justh Gyula budapesti szobrára adakozzon!

A legszegényebbek is hozzák el filléreiket a Makói Független Ujság szerkesztőségébe, mert: minden fillér, amit Justh Gyula emlékéért hirtető szoborra adunk, tiltakozás az elhalt jogfosztó, néppellenes rendszer ellen, minden fillér tüntetés a népjogok Magyarországa mellett!

Makói nép! hozd el filléredet Justh Gyula szobrára!

Új gabonarekvirálás.

Arról értesülünk, hogy a gabonarekvirálás az országban kevés eredménnyel jártak és a várt eredménynek alig 15—20 százalékát bonyolították le az átvevő bizottságok. Hadik gróf közlekedési miniszter ezért a vármegyéktől újabb gabonaszállítást kért és az erre vonatkozó leiratokat a vármegyék közül többen megkapták.

A mennyiség kirovásánál számításba vették a vetőmag- és takarmányszükségletet, a lakosság házi szükségletét és a Haditermény vásárlásait.

Milliók makói asszonyoknak.

Mennyi hadisegélyt fizettek ki eddig Makón?

A háboru annyi sebet ejtett az emberiség testén-lelkén, annyi fájó szomorúságot, fekete gyászt, tengernyi szenvedést hozott mindnyájunkra, hogy azt a karácsonyi ünnepeken az ember lelke mélyéből feltörő szeretetöngön is csak parányiban tudná megszüntetni.

De a humanizmusnak az egymást gyámolítását parancsoló törvényein kívül a háboru szenvedőinek nélkülözéseit az állam törvényei is enyhíteni törekednek. Azok a milliók és milliárdok azonban, melyek eddig a hadisegélyezésben részesülőknek jutottak, még csak nem is enyhítették a szűkölködők szenvedéseit. Talán a mai kormányunk várva várt rendelete javítani fog a hadisegélycskek sorsán.

Pedig az eddig kifizetett összegek itt Makón is nagyon jelentékeny összegre rúgnak, ami a magyar államnak nagy teherviselő képességét újra és újra igazolja. A háboru első évében októbertől kezdve utaltatott ki a magyar állam a makói hadisegélyezettettek folyton növekedő összegét. A makói m. kir. adóhivatalnak összesítő kimutatásából a következő adatokat közöljük az évenként kifizetett összegekről:

1914-ben 171 ezer koronát, 1915-ben 1 millió 170 ezret, 1916-ban 1 millió 510 ezret és 1917-ben egy millió 790 ezret. Összesen tehát a makói adóhivatal négymillió 641 ezer koronát fizetett ki eddig a hadisegélyekre.

Mennyi szenvedést, mennyi fájdalmat rejteget magában ez a nagy szám

Cérnauszóra Makón.

Facér kereskedősegédek szövetsége.

Mindenhol arról beszélnek, ha a mai idők egyik leggyakrabban szönyegre jutó kérdéséről, a háborus megélhetéséről van szó, hogy nem lehet, vagy csak nagyon drága pénzen cérnához jutni. A makói rendőrségnek tudomására jutott, hogy a városban többnyire fiatalokból álló, egész szövetséget foglalkozik cérnaeseméssel és árdrágítással.

A rendőrség alkalmazottai egyik-másik üzletből kilépő vásárlókat megcsúszították és részben ezen az uton, részben feljelentések alapján rájöttek arra, hogy nagyobb üzletekben a kereskedősegédek saját számlájukra cérnát árusítanak. Kiszült, hogy a cérnát részben olyan kollégáiktól vették, akiket elesaptak, részben olyanoktól, akik makói kereskedőktől kiléptek. Ezek Budapestre jártak, ott, eddig még ki nem derített módon, cérnához jutottak és Makóra hozták. Itthon üzletről-üzletre járva kondícióban levő társaikkal drága pénzen eladták.

A cérnának, pl. a 950 méteres spulnának a maximális ára 4 korona 75 fillér. Ezt ezekben a körökben a közönség 32—36 koronáért vette.

A rendőrség erélyes nyomozást indított egyrészt a tettesek teljes névsorának a kiderítésére, másrészt abban az irányban is, hogy Budapestre a cérnát hol és hogyan szerezték be. Az eddig lefoglalt cérna ugyanis katonai cérna. Militár Zwin felirással, tehát valószínű, hogy valamelyik katonai Montundepóból ered.

Karácsony ünnepén.

Irta: dr. Petrovics György.

A Megváltó születése emléknapi hangulatú és a bucsuzó évek utolsó napjain minden gondolkodó emberi lelket magabizálásra és önmegszámláltatásra intő benső szükségérzet bizonyos viszonylagos lelki nyugalommal és esőndet teremt még e mindent földalatti sok boldogságot szétromboló vérzivatar hullámai közt is. Egy leszámoló év küzdelmeiben és e borzasztó világháboru csapásaiban kimerülve az emberiség egyhüllést keres a béke és szeretet ünnepén s az emberkebel, amely — Madách szavai szerint — korlátot kíván s fél a végtelentől, a pályavégzett esztendő alkonyán visszatérve annak eseményeire, levonja a tanulságokat s új terveket sző a jövő küzdelmeire. Ebben az érzésben és lelkihangulatban egy ma is az esztendő és embertelen öldökléssel egymásnak támadt emberiség.

Mi sem vonjuk ki magunkat az egész kereszténységet eltöltő ünnepi hangulat alól s amennyire e világégésben lehet, mi is ünnepelünk a Megváltó születése napján és az utolsó napjával vonagló év záródásával mi is visszatérünk a létűnő esztendőre.

A mi városunkra is a megpróbáltatások és küzdelmek esztendeje volt ez. Népi virágja a haretérek onította vévét a hazáért, örök hálát érdemelve és örök dicsőséget aratva. De le a kalappal az itthonmaradottak előtt is, akik kitartók és fáradhatatlanok voltak a munkában, békézték és áldozatkészek a jótékonyásban s nagyok — amikor kellett, a panasz és zúgolódás nélkül való türelem és lemondásban. Főületes és komoly alappal nem bíró szó lehet — háboru tanulságai után — az, amely népünket kibélelt; aki látta ennek a népek az életét, küzdelmeit és viselkedését a háboru alatt, annak csak elismeréssel, hálával, szeretettel, sőt meghatottsággal lehet népünkről beszélnie.

A városi adminisztrációt tulnyomó részben szintén a háboru vette igénybe, nagyobb alkotásokra, organikus reformokra nem voltak megfelelők a körülmények. De az alkotásokban való látszólagos stagnálás ezen ideje alatt értékes megfigyeléseket tettünk, hasznos tapasztalatokat szereztünk s azokat a háboru általános tanulságával egyesítve minél előbb hasznosítani és gyümölesztetni fogjuk.

A jövőben nehéz és nagy feladatok várnak reánk, a háborus költ-

segek elviselése óriási terheket fog róni az ország lakosságára. És mégis azt valljuk — síró lélekkel, a háboru tapasztalataira támaszkodva — hogy népünk el fogja viselni e terheket és városunkra a gazdasági föllendülés korszaka fog következni.

Megvalósul majd a többtermelés jelszava s intenzívebbé és többoldalúvá válik a mezőgazdasági termelés, nemcsak azért, mert a háboru terheinek fedezésére jóvedelmeit kell teremteni, hanem azért is, mert a háboru tagadhatatlan tapasztalatokat nyújtva, ösztönző hatása volt és az intenzívebb gazdasági fejlődéshez szükséges tökégyűjtésre is alkalmat adott. Fejlődni fog a mezőgazdasági ipar is s remélhetőleg minél előbb új vállalatok keletkeznek. S ha sikerül — főleg a tötkomlósi vasúti vonal kiépítésével — vasúti szállítási és közlekedési viszonyaink javítása is, valóban szép gazdasági föllendülés biztató perspektívája tárul elénk.

De várjuk és reméljük a háboru előtti közszellem egészséges átalakulását is: sok elfogultság és előítélet megszűnését, a komoly munka megbecsülését és az igaz demokratikus közteljeség kialakulását.

A városi közigazgatás minden bizomnyal igyekeznél fog lépést tartani a fejlődés követelte igényekkel. Hogy itt gyökeres reformokra van szükség, abban senki sem kételkedik. De amilyen bizonyos, hogy a reformok megvalósítására a jelen idő nem alkalmas, épen így igaz az is, hogy az újításoknak nem szabad elhamarkodottnak lenniük. Gyűjtjük a tapasztalatokat, utána uézünk más városok intézményeinek s kellő időben előállunk a kész tervekkel. Addig türelmet kérünk és annak a belátását, hogy a háboru nem hárított egy hivatali testületre sem oly óriási munkatöbbletet, mint a városi tisztikarra. Ennek a tisztikarnak a működése állandóan a közérdeklődés és bírálat legközvetlenebb tárgya és ezért kívánatos, hogy ez a bírálat nemcsak szigorú, de igazságos és méltányos is legyen.

Új tervekkel, új buzgósággal és eltelve szeretettel és jóakarattal városunk ügyei iránt indulunk az új esztendő felé. Egy mindnyájunknak a vágya, hogy ez az új év a béke esztendeje legyen s a jövő karácsonyán az egész emberiség tisztult és megnyugodott lélekkel ünnepelhesse a megváltót, aki békét és szeretetet hirdetni jött a földre.

Az Izraelita-nőegylet teaestélye.

December 31-ikén, a polgári évek utolsó napján a makói Izraelita-nőegylet nagyszabású teaestélyt rendez jótékony célra. A Nőegylet tagjainak sorából rendező- és vigalmi bizottságot választott, amely dr. Dózsa Simonné vezetése alatt széleskörű mozgalmat indított az est fényének és sikerének emelése érdekében.

A teaestélynek egyik kimagasló pontja a jótékony célú tombola lesz. A Nőegylet elnöksége és az estély vezetősége számít arra, hogy a tombolatárgyakat a egyesület lelkes tagjainak önkéntes adományai-

ból sikerül összeállítani, ami a jótékony célra szánt összeget nagy mértékben emelné. Mindazokat, akik adományaikkal a tombola sikeréhez hozzájárulni kívánnak, az elnökség ezen az uton is felhívja, hogy a tombolatárgyakat Teltseh Adolfné lakására (Szt. János-tér) küldjék. A természetbeni adományokat a vezetőség hétfőn, december 31-én d. e. 9 és d. u. 4 órákor a Kaszinó helyiségeiben veszi át.

Bizonyos — hiszen évek hosszú során szerzett tapasztalataink igazolják —, hogy a teaestély minden tekintetben nagy sikerrel fog végződni. Ez az idő is annak a lelkes, buzgó hölgybizottságnak az érdeme lesz, amely fáradhatatlanul munkálkodik az estély sikerén.

A névtelenek.

Nem a haretér névtelen hőseiről, sem a jótékonyság szerény tündereiről lesz most szó, hanem ezeknek az ellentettjeiről.

A rendőrség névtelenjeit osztá yozva két nagy főcsoportba lehet osztani. Egyik a névtelen feljelentőkből, másik pedig a névtelen rágalmozókól kerül ki. Szerény nézetem szerint mindkét fajta a társadalom legalja, söpredéke. Már magából a névtelen levélből, egész bizonyosan pedig a megejtett nyomozásból, száz eset közül 99 esetben a legadázabb irigység és bosszuvágy kiált a kielégítésért. Ugyanis az ilyen névtelen feljelentések minden alapot nélkülöznek és ha mégis a névtelenül feljelentett ellen az eljárás megindul és esetleg büntetéssel végződik, az onnan van, hogy a ma érvényben levő háborus rendetek annyi egyébként ártatlan eselekményt minősítenek kihágással, hogy nincs egyetlen ember, aki naponta kihágást ne kövessen el, nem is egyet.

A büntetéssel végződő esetekben természetesen közölni kell a feljelentést s a feljelentett mindjárt tudja, hogy a rendőrség előtt ismeretlen jóakarója ki lehet, akit ő is most már nyíltan viszont feljelent, titoktartást kérve, amit nincs okunk megtagadni. Mintán ez utóbbi feljelentések alaposak is, a névtelen feljelentő saját maga ásta verembe esvén, elnyeri méltó büntetését, amit kikérülhetne, ha a névtelen feljelentés helyett saját személyét felfedve nyíltan hozná a büntendő eselekményt a rendőrség tudomására.

Ebben az esetben ugyanis a feljelentés mérlegelés tárgyává tétvé, nagyon sokan megkíméltetnének a fölösleges zaklatástól.

Jóllehet a névtelen levélíróknak ez a fajtája is elég veszedelmes, sokkal veszedelmesebb a másik: a rágalmozó. Ezek rendszerint a haretérre küldik leveleiket a katonai férjeknek itthon levő feleségeikről lelket ölé ragalmakat közölve. És ebben a munkában fáradhatatlanok. Levél levelet ér, amíg vagy a címzett unja meg és a leveleket beküldve kéri a rendőrséget, hogy járjon el felesége ellen, vagy a parancsnok háborodik fel és haza küldi a férjet, hogy szedje ráncba a feleségét. Az ilyen hazaküldött férj is a rendőrséghez fordul és nem egy esetben esillapítottuk már le a lázongó kedélyeket.

Bár tételes törvényeink a rágalmozásra igen súlyos büntetéseket állapítanak meg, még sem elég súlyos a megállapított legmagasabb büntetési tétel sem, mert az ilyen rágalmozók tudatosan egész családokat akarnak tönkre tenni, ami ha nem sikerül teljesen, nem rajtuk múlik, mert ők megtették a magukét, megmérgezték két ember lelkét örökre a lélek ellentálló erejéhez képest kisebb vagy nagyobb mértékben.

Debrecen város régi büntetőjoga az ilyeneket 100—200 forint pénzbüntetésen felül a bünessettség képest megfelelő botbüntetéssel és a város piacán felállított szégyenoszlophoz való kikötéssel büntette.

Régen eltörölték ezt, de jó volna visszaállítani, mert csak ez tudna gyökeresen megfékezni a „jóakarók” nyelvét.

Begidsán.

NAPI HIREK

Tűzfát

Hozott a Jézuska krisztinkindlúban Makó szegényeinek. Értékesebb, jobban becsült ajándékot nem is gondolhattak maguknak azok, kik hideg szobákban, dideregve várták a szeretet ünnepe beköszönését.

Megható az a gondoskodás és figyelem, melyet Petrovics polgármester a hosszú háború szenvedéséről agyonkínzott szegény néposztály iránt tanúsított. Igen csak az eszelezzik, kik érző szíve van és aki meg tudja érteni a szegénységet, a rosszak között a legrosszabbakat. Napok óta látjuk a polgármesteri előszobában és a folyosókon tolongani a sápadt arcú, hiányos öltözékű szegény asszonyok százait, kik a megélt tűzfát várják egy kis cédula alakjában, mely egy pár hasábját boldog tulajdonosává avatja őket. És látjuk a boldog arccal, melyek felderülnek, amint azt a néhány szót fát haza talicskázókat a honvédi, bécsi részekbe, szegényes ridog hajlékukba... hol rongyokba buggolva csúszkálnak az upróságok a hideggel.

... De most, éppen patlog a tűz néhány órára a rég kihűlt kályhában s az anya maga körül ültetve kicsinyeit, meséli: És a betlehemi jászolban a kis Jézuska félfelnek idején...

— **Olvasóinknak boldog ünnepeket kívánunk.** — Lapunk legközelebbi száma pénteken reggel jelenik meg.

— **A vármegye segélyező bizottságai.** Csanádmegyei törvényhatóságának segélyező és hadsegélyező bizottsága ma délelőtt ülést tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Makó város központi választmányának ülése.** Az 1918. évi érvényes országgyűlési képviselő-választási névjegyzék végleges összeállítására Makó város központi választmányára esütörtökön folyó hó 27-én délelőtt 11 órakor ülést tart.

— **Eljegyzés.** Dr. Lőkös Zoltán ügyvéd, 16-os tart. hadnagy eljegyezte Czifra Irénkét Gyulafehérváron. — Minden külön értesítés helyett.

— **Adomány.** Fejes Ferencné ma a rendőrségen a vármegyei közorháznál ápoló betegeknek karácsonyára 6 kg. almát ajándékozott.

— **Karácsonyi üdvözlések a frontról.** Makói katonák a bukovinai fronttól, ahol már a második karácsonyt töltik, a karácsonyi és újévi ünnepekre üdvözlőket küldik jó ismerőseiknek, barátaiknak és nekünk. Bizakodó hangulatokban írták a kedves sorokat, melyekben annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy mihamarabb együtt ünnepelhetnek az itthonmaradtakkal. Névsoruk a következő: Elek Lajos, Naics Antal, Luka Pál, Koczás István, Tóth András, Rácz Lajos, Apjok Sándor, Kapora Károly, Nagy Mihály, Kurai Ferenc, Dávid Ferenc, Csávás Imre, Dios Mihály, Papp József, Kuli István, Csávás Sándor, Paronai Sándor, Rácz Sándor, Tóth István, Joo Sándor, Nagy György Sándor, Török István a 33-ik gyalogezredhez áttett makói fiúk.

— **A karácsonyi bazár elszámolása.** A Csanádmegyei Magyar Nők Népegylete szombat délután tartott értekezletén elhatározta, hogy az egyesület alapszabályait a belügyminiszterhez felterjeszti. Tárgyalta ezenkívül a karácsonyi vásár bevételét és kiadásait s erről a következőket közli: Az öt napig tartó karácsonyi vásár bevételét a taggyűjtő asztalnál alapító tagdíjakból

3512 K. pártoló alapító tagdíjakból 120 K. Rendes tagdíjakból 328 K. Adományokból 1076 K 47 fill. Vásár áruasztalainál: 1-ső napon 3358 K 85 fill., 2-ik napon 2737 K, 3-ik napon 2056 K 38 fill., 4-ik napon 2539 K 86 fill., 5-ik napon a ballal 5587 K 24 fill., összesen 21312 K 80 fill. — Kiadások: áru. trafik. étel-neműek. hus, hal, sör, bor, italok, bálterem és cigányzene költségei 5770 K 53 fill. A karácsonyi vásár tiszta jövedelme 15542 K 27 fillér. Tárgyalta továbbá az egyesület a megalakítandó szegény iskolásgyermekek ingyen ebédfőztetését és miután minden anyag és hozzávaló már sikeresen beszereztetett, az ebédkiosztás január elején megkezdődik. 245 iskolás gyermek kap ebédet a legszigorúbb téli hónapokon át. Makó három különböző részében levő iskolákban.

— **A kereskedő és gazdálkodás Szilveszteri tüneménye.** A Szilveszter-estére engedélyezett záóra meghosszabbítást élelmesen kihasználja a kereskedő és gazdálkodás és ezen az estén tüneményt rendez a Korona szálloda nagyszobájában. Az agilis rendezőség élén Takács Lajossal lelkesen munkálkodik azon, hogy a tünemény egy anyagilag, mint erkölcsileg jól sikerüljön. Az erkölcsi sikert biztosítja a rendezőség ügyessége és ez meghozza az anyagi eredményt is, ami teljes összegében a szegény gyermekek cipő- és ruhabezzerzési költségeire lesz fordítva.

— **Méhészek figyelmébe.** Tudomására hozzuk a t. méhészeknek, hogy járás-kerületi szakelődőül Makó székhellyel választmányi tagunkat — aki egyszerűsind az Orsz. Méhészegyesület választmányi tagja is — Guseó Ferenc urat neveztük ki. Minden méhésztársunk, vagy azzá lenni akarók — akár tagja már 1600 tagot számláló egyesületünknek, akár nem — bármilyen méhészeti ügyben forduljanak bizalommal nevezett szakelődőnkhez, aki szívesen és díjtalanul áll vasárnap, szerda, péntek délutáni 3-5 óra között Hold-utca 5. sz. a. lakásán rendelkezésükre. Együttal jelezzük, hogy a jövő hó folyamán Makón és valamelyik központi járási körzetben nevezett szakelődőnk közreműködésével ingyenes méhészeti szaktanácsadást tartunk, melynek idejét majd közölni fogjuk. Kérjük a t. méhészekedőket vagy azzá lenni akarókat, hogy ezen országos szervezési munkánkban részvételükkel támogassák szíveskedjenek.

Tisztelettel Méhészegyesület.
— **A makói fodrászok és borbélyok** a nagy drágaság miatt a munkabéreket 1918. évre esélyi összeggel kénytelenek voltak felemelni és pedig az üzletben borotválás 50 fillér, hajvágás 80 fillér, gyermek nyírás 60 fillér, házhoz járva az árak kétszerese. Havi vagy évi bérek ugyanannyit fizetnek. A munkáshány miatt kérik a n. é. közönséget a házhoz való rendelést mellőzni.

— **Ipartestületből értesítés.** Dani Pál cipésziparos mint katoná, meghalt. Ma kedden délután 1 órakor fog a róm. kath. egyház szertartása szerint eltemetni a Deák Ferenc-utcai állami iskolától. Az eláskóság.

— **A Nyugat, Ignótus, Ady Endre és Babits Mihály szerkesztése alatt megjelenő folyóirat** december 16-i száma a következő tartalommal jelent meg: Tartalom: Nagy Zoltán: Barát! kalauz T. th. Árpád két verseskönyvéhez. Tóth Árpád: Goethe-, Byron-, Gantier-, Malarmé-versek. Moly Tamás: A jótment. (Elbeszélés III. — Vége.) Szomorú Dezső: Harry-Russel-Dorsan Párisban. Török Gyula: Fehér Virág. (Karácsonyi ének.) Ge lért Oszkár: Hajnali szavak a fegyverszűnetben. (Vers.) Babits Mihály: Ignótus versei. A politika mögöl: Ignótus: Életkérdés. Charmatz Richard: Az osztrák nemzetiség problémá. Penyó Miksa: Gróf Andrássy Gyula. Ady Endre: Szent Liber atyám. (Vers.) — Figyelő: Erdősi Dezső: Néhány szó Greiner Jenőről. Szini Gyula: Berkes Imre: Babel. Balint Aladár: „Uj művészesoport.” Balint Aladár: Tihanyi Lajos litográfiái. Nyugat hírei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Vilmos Császár-ut 51. szám. Szerkesztőségi órák d. u. 4-6-ig. Előfizetési ára: Egy évre 28 K., fél-évre 14 K., egyes szám ára 1-80 K. Megjelenik minden hé 1-én és 16-án.

Talpbőrnek szánta a gépszijat.

Az ujjvárosi malom tolvaja.

Ma éjjel a makói rendőrség emberei kitűnő fogást csináltak. A Türr-utca 19. sz. házában ügyes módszerrel élve elfogták Antal Lajos makói napszámot, a nagykikindai 4-es huszárok közlegényét, aki a múlt. hetekben Fodor János Berzsenyi-utcai kereskedő lakását dézsálmálta meg, azonkívül ellopott a Gy. Varga-féle malomból egy 3000 korona értékű gépszijat.

A napokban a rendőrség katonaszökevények után nyomozva, egy gépszijból vágott talpbőröket talált. A nyomok Krizsán János Király-hegyesi utcai csizmadiához vezettek, aki elmondta, hogy azokat Antal Lajostól vette. Előadta, hogy egy alkalommal borozgatás közben eipanaszolta Antalnak, hogy nincs talpbőre és nem is tud hozzájutni. Antal megígérte, hogy szerezni fog.

Antal Lajos egy délután, 6 óra tájban, mikor a malomban az üzemet beszüntették, a nyitva hagyott kapu és ajtókon a malomba surrant, elvágta a gépszijat és magával vitte. Krizsánnak adta el 800 koronaért. A malomban ott volt ugyan az éjjeli őr, de az kukoricát morzsoló s nem vette észre a besurrantó tolvajt.

A rendőrség mindenről értesülve ma éjjel Antal egyik rokonának házában elfogta a tolvajt. Körülvették a Türr-utcai házat, melynek egyik falán kopogtattak. A kopogtatásra a háznak hátsó kijáratánál akart a tolvaj menekülni, de vesztére, mert ott Kocsis biztos karjai közé szaladt.

Kihallgatásánál beismerte, hogy ő követte el Fodor Jánosnak, Berzsenyi-utca 43. sz. alatti lakásában is a múlt hetekben a betörést és onnan négy sonkát, továbbá 800 korona értékben vásznat, lepedőket stb. lopott el.

A rendőrség lopás miatt, de mint katonaszökevényt is letartóztatta.

Tengeri-, burgonya- és hagymarekvirálás.

A rekvirált termények beszállítása.

A polgármester figyelmezteti a lakosságot, hogy a most folyamatosan levő tengeri-, burgonya- és hagymarekvirálás alkalmával a kiküldött, teknek terméskészletüket pontosan mondják be, semmit se titkoljanak el, mert a rekvirálók után a esendőrök házkutatást tartanak s ahol be nem vallott készletet találnak, azt elkobozzák.

A feleslegként megállapított terményt a Hadierőmény bizományosához. Pollák Sándorhoz azonnal be kell szolgáltatni.

Ház- és földeladás.

Damjanics-utca 32. ujszámú jókarban levő HÁZAM, mely áll két szoba, két konyha, istálló, köves udvarból és villanybevezetéssel ellátva örökáron szabadkézből eladó. — Kákásban a csöszház előtt másfél napos FÖLDEM örökáron eladó. Értekezhetni lehet Nagy János tulajdonossal a fenti szám alatt.

SZINHÁZ

Az otthon. Egy házasság regénye. Filmre kerül a makói Uránia mozgófényképszínházban december 25-én 4, 6 és fél 9 órakor. Hosszu esztendő 6 óta éli boldog családi életét John Graham fiatal, szépséges feleségével, Constance-szel. Harmónikus meglepedettség uralkodik otthonukban, amelynek legdrágább kincse: gyermekük, az eleven, bájos Bessie. Egy napon vendégségbe érkezik hozzájuk Alice Lorraine, Constance leánykori barátja. A tetszeni vágyó nő azzal jön Grahamék házába, hogy barátja gazdag férjéért elhódítsa és valami nagyon raffinált trükköt akar használni, hogy a házastársakat elszakítsa egymástól. Bámulatos eselszövényekkel sikerül tervét végrehajtani és hosszú szenvedések után a testben-lelékben megrendült férj boldogan öleli magához tisztaléki feleségét, a sokat szenvedett asszonyt — s a kis család otthonában, annyi idő múltán újra urrá lesz a béke és a szeretet.

Merénylet az éjszakában. Bűnügyi dráma 4 felvonásban. Főszerepben: P. S. Andersen. Filmre kerül a makói Uránia mozgófényképszínházban december 26-án 4, 6 és fél 9 órakor. A társadalmi élet jellemző rajza ez a gyönyörű film. Jack Harder féktelen, szilaj életet él, rossz barátai és barátnői társaságában lumpol éjszakaiútként. Jack nővére, Alice, hiába kéri őt, hogy hagyjon fel könnyelmű életével. Nagybátyja végrendeletének felbontása után kiténik, hogy az öreg birtokos haragjában gyámfát kitagadta az örökségből és Alicet tette egyetlen örökösné. Egy barátjával el akarja vetetni Alicet, hogy pénzéhez jusson. Terv csak részben sikerül, mert Freddy és Alice komolyan megszeretik egymást a házastársak között a félreértés elsimul és boldogság költözik házukba.

A mi rezervistáink. Hazafias történet a háborúból 4 részben. Főszereplők: Benke Herman, Rhoden Haus, Liane Haris stb. Filmre kerül a makói Uránia mozgófényképszínházban december 27-én, esütörtökön fél 6 és este fél 9 órakor. Néhéz idők Hesz őrnagy parancsnokságának Pak segédtiszt jelentkezik, hogy az elvonuláshoz átyegye a parancsot. Mint a villám a derült égből, éri ez a hír a hadnagy édesanyját, aki szívének minden szálával csüng egyetlen gyermekén. Hesz őrnagy felismeri, hogy nagy bánat nyújtja a fiatal hadnagy lelkét. Az őrnagy leánykájának megérett a fiatal huszártiszt, de a ház szigora nem engedi, hogy érzelmeit mutassa. Titokban találkoznak és boldog, bizalmas együttlében látjuk őket viszont.

A csanádpalotai határban, országúthoz közel 10 katasztrális hold **GÖZEKÉVEL** felszántott, bármivel, hagymával is bevethető föld haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Grosz Mór csanádpalotai lakosnál.

Lonovics Sugár-uton, a Körösi-féle **adómentes ház** szabadkézből örökáron eladó. Értekezni lehet özv. Körösi Mihálynéval, Meskó-u-2. szám.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Irta: Tölgyessy Mikály.

Minden jog fenntartva.

— Ugy van nyögte ki nagy nehezen Lajos.

— Hm! mosolygott a gazda s kedvvel nyugtatta tekintetét a nyalka legényen, ki egyetlen fia Szitás Gergely szomszéd telkes gazdának. Hát hiszen ami engem illet kedves öcsém, én rögtön a márkodba csapnék, csakhogy nem én vagyok ám a fő! Beszélte-e Ilussal?

— Beszéltem!

— Derék, hogy volt annyi bátorságod... és mit mondott a kis kópé?

— Azt mondá, beszéljek a papával!

— Haha! kacagott fel harsogva Gyárfás Péter. Nem is a mamával, hanem a papával! No persze, mert én vagyok az ur a háznál! Ez mind igen szép, kedves öcsém, de az ilyen dolgot mégis csak jobb a fehér néppel megbeszélni. Ha ók is úgy gondolkoznak, mint én — akkor kedves Lajos fiam, itt marad a keszkenőd s új borra lagzit esapunk!

Lajos sugárzó arccal nézett Gyárfás Péterre.

— No, most eredj, fiam! Ha végeztél, a malomban megtalálhatsz!

— Ezzel dolga után ment Péter gazda. Lajos boldogan fohászzkodott fel. A jó kezdet szinte felbátorította őt s körülhordozva szemét, keresni látszott valakit.

— Tudom már, hol szeret ábrándozni! gondolja magában s a lugasnak tart, melynek teteje a léckerítésen át idelátszik a hegyoldalról. Mellette tovább visz az ut az az ugynevezett farkasvölgybe, melynek rengetegekben a vadkanok nem ritka vendégek. Lajos jól ismeri a hegyvidéknek minden zegét zugát s büszke rá, hogy a három mázsás vadkant, mely oly sok kárt tett a kukoricásban, ő terítette le egy lövéssel. Akkor nem vert egy a szive, mint most, mikor Ilonka elé kell járulnia! Hogy is kezdje?

Szorongó szívvel s a mondókáján gondolkodva megy a gyümölcsösbe vezető gyalogösvényen. Egyszerre ismert hangok ütődnek füléhez s lába mintha gyökeret vert volna a földbe.

Az egyik hang az Ilonka hangja, de kié az a fiatal férfihang, aki olyan szerelmesen beszél hozzá, tele érzélemmel és olvadozó ömlengéssel?

Lajosnak valami kimondhatatlan érzés nyilallik át a szívében, s olyan bágyadtság csap a tagjaiba, hogy szinte leroskad. Támolyogva félrehúzódik a csalitba s leül egy köre.

Igy telt el egy kínos perc. A hangok egész közelből hallatszanak, végre feltűnik két alak: az egyik Lorántffy Elemér, a másik — szép Ilonka.

Még sohasem érzett olyasmit Lajos, mint e pillanatban. Ugy volt mintha vér helyett tüzfolyam rohanna ereiben. Szeme tüzes karikákat hányt, midőn látta, hogyan halad egymáshoz simulva a szerelmes pár. Ilonka gyönyörítisan szíjva magába a fiatal szép gavallér méz édes szavait. Elemér balkarjával a leány karcsu derekát fogja körül s szerolemtől ittasan beszél neki azon a búbajos nyelven, melynél szebbet talán még az angyalok se beszélnek.

(Folyt. köv.)

Hordókat

minden nagyságban vesz
Iritz Sámuel özv. cég.

Eladó

áruraktár,

mely áll fűszer-, rövid- és vas-
áruból. Cim a kiadóhivatalban.

A MAKÓI
URÁNIA

MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ

KEDDEN, dec. 25-én
HÁROM ELŐADÁS.
4, 6 és fél 9 órai kezdettel.

Az otthon.

Dráma 4 felvonásban.

Trienti képek.

Látványosság.

Eltörött kulcs.

Dráma 3 felvonásban.

SZERDÁN, dec. 26-án
HÁROM ELŐADÁS.
4, 6 és fél 9 órai kezdettel.

Merénylet

az éjszakába.

Dráma 4 felvonásban.

Hazáért.

Életkép 2 felvonásban.

Arnoult bőrdíjja.

Humoros.

A tyúk aranytojással.

Természetes.

Csütörtökön, dec. 27-én
KÉT ELŐADÁS.

fél 6 és fél 9 órai kezdettel.

A mi rezervistáink.

Hazafias dráma 4 felvonásban.

Mesék országa.

Színes életkép.

Cseresznyevirágzás.

Természetes.

A 4 órakor kezdődő
előadásnál gyermekek
felét fizetik.

Számozott jegyek előre válthatók
az előadás napján délelőtt 10—12
óraig, délután 3 órától.

Értesitem a t. gazdaközönséget, hogy a 20 éven át fennálló gép- és műszakiáru üzletemet a Mezőgazdasági Kereskedelmi Részvénytársaságnak adtam át. Midőn az eddig irántam tanúsított támogatásukért köszönetet mondok, kérem az irántam tanúsított bizalmat a Mezőgazdasági Kereskedelmi Részvénytársaság iránt is tanúsítani.

Makó 1917 évi december hó 8.

Tisztelettel:

Glück Samu.

Értesítjük a tisztelt gazdaközönséget, hogy a Glück Samu cég műszaki áru és gépiüzletét **MEGVETTÜK** és azt

vasárunkkal kibővitve, a főtéren levő
Böhm-féle házba helyeztük át

és vállalatunk vezérigazgatójánál Glück Samu urat sikerült megnyernünk. Midőn még értesítjük a tisztelt gazdaközönséget, hogy vállalatunk mindennemű terménymagvakat, valamint zöldség- és hagymatermékeket vesz és elad, kérjük a Glück Samu cég iránt tanúsított bizalmat új vállalatunk részére is átruházni. Teljes tisztelettel

Mezőgazdasági Kereskedelmi Részvénytársaság.

Kiss Béla, Glück Samu, P. Eckhardt Vilmos, Rosztóczy Ferenc,
ig. tag. vez. igazgató. ig. elnök. ig. tag.

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy Ott Károly cégtől kiléptem és a Mezőgazdasági Kereskedelmi Részvénytársaság

vas és gépiüzletének vezetője lettem.

Kérem az eddig irántam tanúsított bizalmat továbbra is fenntartani.

Tisztelettel

KOVÁCS SÁNDOR.

**Vas-, szerszám- és
vasalásárúk**

gazdasági gépek, varrógépek,
kerékpárok, darálómalmok,
mérlegek, mindennemű gép-
részek, új igáskocsik, lószerszámok, kovácsszerszámok
a legelőnyösebb árban beszerezhetők
**Mezőgazdasági Kereskedelmi Rész-
vénytársaságnál, Makó, Böhm-ház.**